

Catarina Doamna Noastra

de VICTOR ARADI

- Subprefectul si Catarina Varga. -

In muntii stancoși din Bucium, pe vârful Cetății stră-

Dar abia se stinsera focurile serbărilor și lupta incepu din nou.

In momentul cel mai critic, Catarina Varga veni laras la post.

"Dusmanilor nostri le este frică, că glasul adevărului va străbate până la cer..."

Acțiunea boerilor avu și un alt rezultat, punând în mișcare și pe subprefectul învinuit, Melchior Fesztó.

a) „Neînând seamă că Prea Înaltul Scaun Guvernamental, a ordonat la 21 Februarie 1820 sub No. 2372, ca și la 28 Febr. a. c. sub No. 1241, că toți locuitorii moșilor cari plătesc dare, au dreptul să aducă pentru folosința lor băuturi spirtoase ori de unde le-ar putea cumpăra mai ieftin...

b) „Colonistul-cărăuș, care transportă cu plată vre-un butoiu de vin pe moșie, și pedepsit. Adică, coloniștii n'au dreptul de a cărăuși cu vitele lor.

c) „Când coloniștii beau cu banii lor proprii în cârciuma vreunui nobil, după interpretarea legii nu nobilul e pedepsit, ci colonistul, pentru faptul, că n'a băut în cârciuma arendașilor.

d) „Când din trei frați, cari posedă împreună o moștenire, moare unul, partea lui, — adică una din cele trei părți, — se arendează pe socoteala camerei, iar cei doi frați rămași sunt obligați a suporta sarcinile pentru tustrele părțile.

e) „Când direcția vrea să izgonească pe un colonist de pe locul lui, ori vrea să-l mute în alt loc, funcționarul moșiei hotărăsc și tot dănsul apreciază valoarea casei și a celorlalte lucruri, vândând totul la licitație, fără prezența vreunui reprezentant al administrației județene.

1) Doc. 1844: 4738. Scaunul guvernamental transilv.

după bunul lor plac, distrugând gospodăria... autoritatea cea mai supremă sunt ei.

f) „Funcționarii moșilor încasează diurne, pentru a se duce în sate să asculte plângerile populației, totuși nu se mișcă din loc.

După cum am mai spus, subprefectul nu cunoștea bine situația lucrurilor în ținutul său, totuși a putut arăta câteva abuzuri, constatând că situația era de nesuferit.

De fapt, simțul revoltei încă nu se născuse în popor, care continua să trimită mai departe jalbe către toate autoritățile.

Cererea către subprefectul Melchior Fesztó rămase fără rezultat, deoarece dănsul nu avea nici o putere.

După retragerea subprefectului Fesztó nu mai putea să vizeze din nou părăsiți și se grupă pe lângă Catarina Varga.

(In numărul viitor „Contra Doamnei Noastre“)

Charles Baudelaire

Balconul

Izvor curat de-aduceri aminte; o, stăpână A gândurilor mele — de azi, de mâini, de ieri!

In nopti impururate de focul din cămin, Ori seara, in balconul scădat în asfințit,

O, spléndidele-apusuri din calde seri de vară, Când inimile zboară prin spațiul fără fund!

...In jurul nostru noaptea tot mai adânc se lasă, Și'n întuneric ochii mai luminoși s'aprină,

Eu știu să-mi chem în minte momentele apuse Și'mi retrăiesc trecutul, culcat în poala ta:

Săruturi lungi, parfumuri, și calde jurăminte; Din adâncimea vremii renașteți voi vreedat

(Trad. de ERMIL DIMITRIU)

6) Vezi Sc. gub. 1844: 4738. 7) Tot acolo 1844: 6264.

Herodot prin Limanuri

BASARABIA PITOREASCA

Ţărmlul Mării Negre dela gura Nistrului până la gura Dunărei este format în mare parte din istmuri lungi de nisip, pietre și stânci, având o bogăție uimitoare de pește — mai ales scrumbii de mare și stavride.

Pe alocuri, rarii pescari sunt fără îndoială urmașii direcți ai pescarilor acestor locuri, descrise de Herodot, și cunoscute în Grecia antică.

Vegetația în acest lac e foarte bogată și peștele crește și se îngrășă acolo cu o înțezală uimitoare.

Acest lac basarabean se numește Labalat și-i cunoscut prin nămolurile lui asemănătoare celor dela Teehir-Ghiol.

Plaja, dela Bugaz până la Budachi, are peste 20 km. Acolo-i un nisip minunat. Marea, chiar la o depărtare de jumătate km. de mal, este adâncă numai de doi metri.

Și toate aceste bogății sunt neglijate sau exploatare primitiv, stocându-li-se ultimele resurse și transformându-le în pustiu nisipos.

Se impune o cale ferată dela Chișinău la golful și portul Jebrienilor, unde un lac de 1000 ha. poate forma un bazin-port unic poarte în Europa.

Și iați, în această primitivitate, în acest pustiu material și intelectual printre oglinzile calme ale lacurilor și limanurilor, o pază efectivă e crezută de prisos.

La noi nici nu se cunoaște măcar precedentul acestui caz, când în 1915, în plin război, dintr-o corabie turcească au debarcat aci 25 cavaleriști turci, cu dinamită, trimiși să arunce în aer podurile din Basarabia de sud.

Îndrăzneții aventurieri n'au reușit să ajungă înapoi la țărmlul Mării unde îi aștepta același corabie, și au fost prinși. Ce s'a făcut cu ei — nu știm.

Aparența acestei localități devine tot mai dezolantă, iar seceta repetată din an în an și lipsa ploilor și a zăpezilor iarna nu sunt încă combătute și compensate cu vre-o activitate rațională omenească, tehnică și cetățenească.

Nepăsarea de sub ruși și-a găsit succesul foarte potrivit. Ansamblul frumuseților acelor locuri imi deșteaptă viziunea viitorului, când orice golf, stâncă și istm vor fi împodobite cu o vilă, când nisipurile vor produce parcuri.

vii și livezi, iar lacurile inviorate de apa Mării (nivelul lor e mai jos decât al mării) vor purta verande plutitoare.

Atăzi însă le găsece oropsite și nevalorificate. Aceste sate de țărani coloniști și pescari, care încing lacurile și limanurile basarabene, ar trebui să ne fi convins, că aci e locul colonizării cât mai intense, variate și organizate cu gust, răspunzând frumuseților naturale.

Puținii grăniceri români postați în raial pustietății primitive, se plictisesc aci până la nebunie. Din partea Mării, nici o pânză, nici un hoageag... Un deșert etern.

Struguri abundenți, plaje minunate, condiții atmosferice deosebite etc., — toate ar trebui să facă din această localitate, care are vre-o 100 km. lungime și 30 lățime, o grădină și o stațiune de vară, dintre cele mai frumoase din Europa.

Atunci unul din ei își schimbă hainele și leșindu-i înainte brahmanului pe alt etim, li zise: — Ascultă, preotule, de ce faci treaba asta nedemnă de un om liber, și pe care nici un sclav n'ar face-o?

Brahmanul infuriat răspunde: — Trebuie să fii orb de ieri țapul asta drept câine!

Mai mergând brahmanul câta timp, intră într-o pădure; acolo îi leși înainte al doilea hoț, care-i zise: — Rău, rău, brahmane! Or cât ți-ar fi de drag vițelul asta mort, tot nu ți-e îngăduit să-l iei pe umeri!

Nu te supăra, domnule, răspunde el, am vorbit ca un om neștiutor; din partea mea poși să faci ce vrei.

Atunci bietul brahman, crezând că țapul lui e un rak-sasa? ), li zvrli de frică la pământ și o rupse la fugă singur spre casă. Iar cei trei hoți, se strănseră și se puseră pe mâncare.

Trad. de AL. GRAUR

Adevăruri

Ce se întreabă oamenii când se informează despre cineva? După asta poți cunoaște caracterul fiecărui popor.

Bogăția are avantajul pe care îl are adesea un prost asupra unui om de talent.

Când speculatorul reușește, toată lumea-l face copilmente.

Cum poți avea numai prieteni? Cu aceste două axiome: totul e posibil, toată lumea are dreptate.

- Te 'nsorî? - Nu. - De ce? - Pentru că pe urmă m'as căli. - De ce? - Fiindcă aș fi gelos. - De ce? - Pentru că mi-ar fi teamă să nu-mi pue nevasta coarne. - De ce? - Pentru că le-as merita. - De ce? - Fiindcă aș fi făcut prostia să mă 'nsor.

1) Contactul cu un animal mort era considerat de indienii ca pângărit. Pentru purificare trebuia îndeplinit un ritual extrem de nepăcut și cu atât mai supărător cu cât contactul fusese mai lung.

A Apărut LECTURA No. 22 „Floarea literaturilor străine“ PETER NANSEN: Piatra de încercare - TREI SPIRITUALE NUVELE - În românește de E. MARGHITA 32 Pagini — numai 3 lei La toți chiocșarii și librării